

دیمانه: کارزان کانهیی

عزه دین عهسکەر پراهینهری یانهی کهرکوک:

خولی کوردستان کیپرکیی خۆشتره و ئاستی له خولی عیراق بهرزتره

عزه دین عهسکەر جهلال له دایکبوی سالی ۱۹۶۳ی شاری کهرکوک و یهکیکه له وهرزوانه دیزینهکانی شارهکه ماوهیهکی زۆره له خزمهتی ورهزی شارهکه دایه، پیشتریش وهکو پراهینهر له گهڵ ههریهک له یانهکانی زاخۆ و سۆلاف و کهیوان ویانهی کهرکوک کاری کردوه، له گهڵ لوانی کهرکوک وهکو پراهینهر نازناری ههری کوردستانی بهدهستهیناوه، پیشتریش وهکو یاریزان له یانهکانی کهرکوک و سهوره و سۆلاف و زاخۆ و سیمیل و ناسایشی دهۆک و ههلبژاردهی کهرکوک و زانکۆی موسل یاری کردوه، ئیمهش له نزیکهوه ئهم دیمانهیهمان له گهلی نهجمادا.

ئیهراهم تاتلیساس

دوای شهوهی یانهی زاخۆ ئهم وهزره چهن دین گریبهستی له گهڵ ژمارهیهک یاریزانی بهناوبانگ وۆرکردوه بۆ شهوهی بتوانیت نهجامیکی شایسته له خولی بژارده بهدهست بهینیت و له چهند رۆژی رابردودا یانهی زاخۆ بریاری شهوهی دا که ئیهراهم تاتلیساسی هونهرمهندی بهناوبانگی تورکیا بکاته سهروکی فخری یانهکه، لهم بارهوه عهبدولجهبار سهیغه دین جیگری سهروکی یانهی زاخۆ به گۆفاری گولانی گوت: له ئیستاشدا یانهی زاخۆ بری ۶۰ههزار مهتری چوارگۆشهی زهوی داوه به ئیهراهم تاتلیساس بۆ شهوهی شوقهی نیشتهجی بوونی له سهردوست بکات تاکو سوودیکی زۆر به یانهی زاخۆ بگهیهنیت و ۷۰٪ بۆ ئیهراهم دهییت و ۳۰٪ بۆ ئیمه دهییت، بهمهش باری داراییمان باشتر دهییت سههراپای شهوهی یانهی زاخۆ له ئیستادا قهرزاره پۆستیشمان به بری ۴۰۰ههزار دۆلاره بۆ بهرپۆهبردنی یانهی زاخۆ له لایهن حکومهتیشهوه به لێنی شهویان به ئیمه داوه کهوا هاوکاریمان بکهن بهلام تاکو ئیستا هیچمان بۆ نهکراوه، گوتیشی له گهڵ ئیهراهم تاتلیساس بریاری شهوهمان داوه که هاوکاری یهکتری بکهن و یارییهکی دۆستانه مان له گهڵ یانهی شهوه بۆ رینکبخت، نهگهر هاوکاریمان بکریت له لایهن حکومهتهوه کیشهمان ناییت.

كوردستان تاجهند سوودی دهیت؟

- به بۆچونى من وهكو راهینهرو وهرزشوانیک هیچ سوودیکی نییه، چونکه یاریزانی کوردی خۆمان بیج بهش دهیت له یاریکردن و کم نهزمون دهیت بۆدوا رۆژ، دهیت بناغهی تۆپی پی کوردستان زیاتر بههت بیت به بهشدارى کردنی یاریزانی کورد.

*** پیت باشه قوتابخانهی پیگهپاندنی یاریزانان بکرتهوه له کوردستان؟**

- بهلی زۆر پیوستمان به کردنهوی قوتابخانهی پیگهپاندنی یاریزانان ههیه چونکه بناغهی تۆپی پی کوردستانی تیدایه، من له نیستاوه نامادهم به خۆبهخش کاربکهم نهگهر قوتابخانهیهکی لهم جۆره بکرتهوه.

*** یانهی کمرکوک ناستی وهکو پیوست نییه له یارییهکوه بۆ یارییهکی دیکه دهگۆریت، هۆکاری چییه؟**

- زۆر راسته چونکه یانهی کمرکوک بهردهوام قوتابخانهی یاریزانانی تۆپی پی بووه، نه مسال زۆریه یاریزانانی یانهی کمرکوک چونته یانهکانی دیکه بههۆی نهبوونی توانایهکی دارایی باش روویان له یانهکانی دیکه کردوه، نه تیهی نیستای یانهکش کۆمهلیک یاریزانی لاه وچهنه یاریزانیکی دیکه خاوهن نهزمون تاکو بتوانین ناستی رابگرین و پیوستمان بهکاته پهنه بهخوا رۆژ له دواى رۆژ ناستی تیهکه باشت دهیت.

*** یانهی کمرکوک بهردهوام گلهی نهوه دهکات کیشهی دارایی ههیه، کیشهکانی تیره چییه؟**

- بهلی راسته و یانهی کمرکوک کیشهی دارایی ههیه، نهگهر کیشهی دارایی نهبوویه بۆچی یاریزانهکانیان ریزی یانهکهیان بهچندههشت، بۆیه هیوادارین بهرپرسانی حکومت ناوړیک له یانهی کمرکوک بدنهوه.

*** خولی کوردستان بههتتره یان عیراقی وهکاری چییه؟**

- به بۆچونى من خولی کوردستان بههتتره چونکه ناستی بهرهو بهرزبون دهروات، راهینهرانی کوردستان سال بهسال دهچنه خوولهکانی بههتکردن له دهرهوه، نهههش بۆته هۆی نهوهی که ناستی یانهکانی بهرهو بهتتر بهجیت.

*** چۆن بوو مهشقی یانهی کمرکوک له نهستۆ گرت؟**

- دواى تیهپرپوونى دوو یاری له خولی نایابی یانهکانی کوردستان، دهستهی کارگیزی یانهی کمرکوک پهپههندیان پیوه کردم و منیش رازی بووم بهم نهکه، دواى وهرگرتنی پۆستی راهینهراهیتی، توانیمان تیهکه له کۆمهلیک یاریزانی لاهى خولی عیراق و کوردستان ناماده بکهین و به شیویهکی زۆر باش نههنامهکانیشمان باشتین دهستکوتن.

*** ناستی نه مسالی خولی کوردستان چۆن دهیت؟**

- ناستی خولی نایابی کوردستان سال به سال بهرهو باشت دهجیت، نهههش دهگهرتهوه بۆ چالاک بوونی یهکیتهی ناوهندی تۆپی پی کوردستان، من لزهوه دهست خۆشیان لچ دهکه، نه مسال ناستی خولی کوردستان زۆر له پار باشتو بههتتره.

*** پیشینی چی دهکیت بۆ نهجامی یانهکاتان؟**

- من لهو برهوام که یانهی کمرکوک نهه وهرزه له خانهکانی پیشهوه دهیت، چونکه گۆرانکاری باش له بناغهی تیهکه کهراوه زۆریهشیان یاریزانی لاون.

*** بیستومانه گۆرانکاریی له پیکهاتی یانهکاتان دهکیت له قۆناغی دورمهدا؟**

- پهنه بهخوا نهگهر پالپشتی دارایی ههیت بۆ یانهی کمرکوک، یهک تا دوو یاریزانی پیشهگهری دهرهوی ولات دههتتمه ریزی یانهکه.

*** ماوهی یهک ههفته خولی عیراقیشت وهرگرت، بۆچی دواتر دواى لچ بووردن له دهستی کارگیزی کرد ؟**

- له راستیدا نههرکی راهینهراهیتی شتیکی و ناسان نییه، شاری کمرکوکیش له دلما زۆر شیرینه، بهتایهتی یانهی کمرکوک، بۆیه زۆر نههتتم بوو بۆ من زۆریش کارنکی گران بوو که لهیهک کاتدا دوو تیپ بهرپوهبهم، وام بیج باشتو بوو که خولی کوردستان کپی خۆشته و ناستی له خولی عیراق بهرتتره، زیاتر لهگهل کاپتن سهواش قادری یاریدهدهرم گفتوگۆمان کرد که له خولی کوردستان بههتترهوه، بۆیه دواى لچ بووردن له دهستی کارگیزی یانهکه کرد.

*** به بۆچونى تۆ هانتی نهه ههمو یاریزانه بیانیه بۆ یانهکانی**

دهیتته سهروکی فهخری یانهی زاخۆ

ئۆليقهر كان:

هاتنى گوارديولا سوودىكى زورى بو بايرن ميونيخ ههيه

له دريژى قسه كانيدا ئۆليقهر كان گوتى: ياندى بايرن ميونيخ پيويستى به گورپنى پروگرامى بردنوه ههيه، بويه له گدل هاتنى گوارديولا دهتواندريت نهم پروگرامه پهيره بكرىت، ههروهها تويى پيى ئەلمانيا سوودى ليورهده گريت و ناماده دهبيت بو جامى جيهانى ۲۰۱۴ له بهرازيل. جىگدى باسه گولچى ئۆليقهر كان له پهيرندييهكى باش دانيسه له گدل راهيندرى ئىستاي بايرن ميونيخ يوب هاينكس.

گولچى پيشووى ياندى بايرن ميونيخ و ههلبزاردى ئەلمانيا ئۆليقهر كان له ليوانتيكىدا بو رۆژنامهكانى ئەلمانيا گوتى: مۆركردنى گرپهست له گدل راهيندرى پيشووى بهرشلۆنه گوارديولا بو نهوى بيته راهيندرى ياندى بايرن ميونيخ سوودىكى زورى بو يانكه ههيه و ههروهها تويى پيى ئەلمانيا سوودى ليورهده گريت، چونكه گوارديولا خاوين كەسايهتسيهكى بههيزه.

نادال له سه رهتاي مانگى داها توو ده گه ريته وه ركا به رييه كانى تينسى سه رزه وى

دواى نهوى پاريزانى تينسى سه رزه وى ئيسپانى رافائيل نادال له پالده وانتيى ويمبلدون له وهرى رابردوو توشى پىكان هات له ركا به رييه كان دووركه وتوه، وا بهرپاره تهستيزى تينسى سه رزه وى له سه رهتاي مانگى ۲ى سالى ۲۰۱۳ دووباره بگه ريته وه ئيو ركا به رييه كانى پالده وانتيه كانى تينسى سه رزه وى، كاتيك بهشدارى له پالده وانتيى بهرازىلى كراوه دهكات. رافائيل نادال نهمه يهكهم جاره بهشدارى له پالده وانتيه ك بكات، كه له كيشوهرى نهمه ريكا تهنجام دهدرىت دواى نهوى له سالى ۲۰۰۵ دواين جار بهشدارى له پالده وانتيه ك كرد، كه لهم كيشوهره تهنجامدرا بيتن.

تیڤیز: ھەلبژاردەى ئەرزەنتین

پۆیستی بە من نییە

یاریزانى یانەى مانچستەر سیتی تیڤیز لە لیدوانىكى تاییەتایا بۆ رۆژنامەکانى ئەرزەنتین ئەنکیدی لەوە کردووە، کە ھەلبژاردەکەى پۆیستی بە ناستى ئەو نییە و گوتى: نۆستا لە ھەلبژاردەى ئەرزەنتین چەند یاریزانىكى بە توانا و ناست بەرز یارى دەکەن لە شوێنى من، وەکو میسى و لاقیتزى، بۆیە ھەلبژاردەى ئەرزەنتین ھیچ پۆیستییەكى بە ناستى من نییە.

لە درۆزى قسەکانیدا تیڤیز گوتى: ھەست بە دلگزانى ناکەم، ھەروەھا چىگەى شەرمەزارى نییە، کە من ئەم قسەى دەکەم، چونکە یاریزان ھەیە لە تەمەن لەمن بچووکتەرن و ناستیان لەمن باشتەر و شایستەن لە ریزی ھەلبژاردەى ئەرزەنتین یارى بکەن و من تا کۆتایى پشتگىریان دەکەم.

چىگەى باسە یاریزانى تیڤیز لە سالى ۲۰۱۱ لە ریزی ھەلبژاردەى ئەرزەنتین دوورخراوە.

یەکیتی تۆپی پێی نیودەولەتى بۆ نامار و میژوو، ئەنۆستا بە باشترین یاریزانى دوستکەرى یارى دەستىشان دەکات

ھەفتەى رابردوو یەکیتی تۆپی پێی بۆ نامار و میژوو لیستی باشترین یاریزانانى جیھانى بۆ دوستکردنى یارى لە سالى ۲۰۱۲ دەستىشان کرد، کە تیدا سێ یاریزانى بەرشلۆنە توانیان پلەکانى یەکەم و دووھەم و سێھەم بۆ خۆیان مسۆگەر بکەن، دواى ئەوەى یاریزانى یانەى بەرشلۆنە و ھەلبژاردەى نىسپانىا ئەندریاس ئەنۆستا پلەى یەکەمى بە دەستىنا، ئەم دەستىشانکردنە لە رىگەى راھینەر و یاریزان و رۆژنامەنووسان ئەنجامدرا، ئەنجامى کۆتایى بەم شۆیە بوو.

۱- ئەندریاس ئەنۆستا (نىسپانىا)، ۲- زاڤى ھیزناندیز (نىسپانىا)، ۳- میسى (ئەرزەنتین)، ۴- ئەندریا پیزلۆ (ئىتالىا)، ۵- مسعود تۆزۇل (ئەلمانىا)، ۶- کریستیانۆ رۇئالدۇ (پورتوگال)، ۷- دىڤید سىلفا (نىسپانىا)، ۸- ایایا تۆریە (کۆتى دىڤوار)، ۹- نیمار (بەرازىل)، ۱۰- ستیفن جىرارد (ئىنگلەتەرە).

فیلانوف: له شوینی مۆرینهۆ بىم دهست له كار دهكيشمهوه

دواى ئەوى يانەى بەرشلۆنە له وەرزی ئەمسالدا توانى ناستىكى بەرز پيشكەش بکات و بەجياوازيهكى زۆرى خال له پيشهنگى خولهکه بيت له گهه يانەکانى ئەتلهتيكو مەدرید و ريال مەدرید، له ليدوانتيكيدا بۆ رۆژنامههەکانى ئيسپانيا فیلانوف تەئکیدی له گرنكى ئەم جياوازه کرد و گوئی: تا ئیستا يانەى بەرشلۆنە خولى ئيسپانياى به دەست ئەهیناوه، چونکه ياربيهکانى خولى ئيسپانيا زۆرى ماوه بۆيه دەيت بەچاويكى دیکه سەيرى ياربيهکان بکەين.

له درۆزى قسهکانيدا فیلانوف گوئی: بەلام ئەگەر يانەکم بەم جياوازه خاله زۆره له دواى ريال مەدرید با ئەوه به بچ دوو دلێ دەستم له كار کيشانهوى خۆم پيشكەش بەسەرۆكى يانەکه دەکرد، بۆيه دەبايه مۆرینهۆ دەست له كارکيشانهوى خۆى پيشكەش سەرۆكى يانەى ريال مەدرید بکات.

چيگهى باسه مۆرینهۆ له وەرزی ئەمسالدا گوشاريكى زۆرى لهسەر بەهۆى ئەنجامه خراپهکانى ريال مەدرید له خولى ئيسپانيا و جەماوەر داواى دەستلهكارکيشانهوه لەم راهینەرە دەکات.

بەرشلۆنە داواى دى خيا دهکات

هەرچەندە تا ئیستا دوا رۆزى فيكتور فالديز له گهه يانەى بەرشلۆنە ديار نيبه بەهۆى نوێ نەکردنەوى گريهستهکەى گولچى ناوبراو له گهه يانەى بەرشلۆنە، بۆيه يانەى بەرشلۆنە هەر له ئیستاهه له دواى شوينگەرەوى فالديز دەگەریت، رۆژنامهکانى ئینگلتهره ناماژەى به گرنکيدانى يانەى بەرشلۆنە به گولچى يانەى مانچستەر یونایتد دى خيا دا و گوئی: داڤيد دى خيا گولچى يانەى مانچستەر یونایتد نامانجى بهکەمى بەرشلۆنە به بۆ شوينگرتنەوى فيكتور فالديز، که داهاتوى فالديز له گهه بەرشلۆنە نادياره.

هەرچەندە يانەى بەرشلۆنە له هەولێ هينانى دى خيا بوو بۆ يانەکەى، کاتيک ناوبراو له لاوانى ئەتلهتيكو مەدرید يارى دەکرد، بەلام ئەتلهتيكو مەدرید داواى ۵۰۰ هەزار پاوهندى دەکرد.

چيگهى باسه دى خيا له ريزى يانەى ئەتلهتيكو مەدرید يارى دەکرد دواتر پهيوهندی به ريزى يانەى مانچستەر یونایتد کرد له سالى ۲۰۱۱ و تا ئیستا له گهه يانەکه بەردهوامه هەرچەندە قسهوباسيکى زۆر ههبوو سهبارەت به لاوازي چاوهکانى دى خيا.

چيگهى باسه ئەتۆنى زۆبيازيتە بەرپۆهەرى وەرزشيى يانەى بەرشلۆنە پينچ گولچى دەست نيشان کرد بۆ ئەوى شوینی فيكتور فالديز بگريتهوه ئەويش هەريهکه له مارتن سکيزتل له يانەى رۇما، فيسينت گوايتته له فالهتسيا، مارک تين ستينگن له يانەى پروسيا مونشنگلادباخى ئەلمانى و بيژند لينۆ له بايەر ليغهريکيووز دى خيا له يانەى مانچستەر یونایتد.

ئەمىرۇ خولى بالەي بژاردەي كچان دەست پىدەكات

دوای ئەوئى خولى نايابى بالەي كچانى يانەكانى كوردستان بەبەشدارى دە يانەي شارەكانى كوردستان بەرپۆدەچو لە ھەر كۆمەلەيەكدا دوو يانە سەرکەوتن بۇ خولى بژاردەي يانەكانى كوردستان، برىسارە ئەمىرۇ دووشەمە يارىبەكانى خولى بالەي بژاردەي يانەكانى كوردستان لە ناستى كچان بەبەشدارى ھەريەك لە يانەكانى (ئەكاد وبرايتى و سەنحارىب وپشەمەرگەي سلىمانى) دەست پىيكات، يەكيتىي تۆبى بالەي كوردستانىش لە كۆبوونەوى ناسايى خۇيدا برىبارى دا يارىبەكانى خولەكە بە شىوئازى خول بە دوو قۇئاغ چوون و ھاتن ئەنجام بەرئىت، ھەر يانەيەك يارى لە يارىگاي خۇي و ئەوى دىكەيشى لە دەروەي يارىگاي خۇي ئەنجام دەدات، لە بارەي خولەكەش ھەسەن عەلى سەرۇكى يەكيتىي ناوئەندى بالەي كوردستان گوتى: بۇ يارىبەكانى خولى بژاردە نامادەكارى باشمان كروو ھىچ كىشەيەكمان نىبە لە ھىچ رووبەكەو، پشەينىش دەكەم يارىبەكانى ئەم قۇئاغە مەللىنئى بەھىز بەخۇبەو بىئىت يانەكانىش بەھوى ئەم ماوبەكە لە پشودا بووينە دەتوانن مەللىنئى بەھىزى يەكترى بەكەن لەسەر بەدەست ھىنانى نازناوى خولەكە.

ئەكاد بۆچوارەم جار نازناوى خولى باسكەي كچانى كوردستانى بەدەست دەھىنئىت

و تا كۆتايى يارىبەكەش، كىچىكئى بەدەستەپئانى خالىان دەكرد، سەرئەنجامىش يانەي سەنحارىب بەزەھمەت توانى بە ئەنجامى (۵۷-۵۳) خال بەجىاوازي تەنيا چوار خال يارىبەكەي لە كچانى ئەكاد بباتەو لە پاش ئەم يارىبەش بە ھەژماركردنى خالى يارىبەكانى پشووئتر يانەي ئەكاد سەرەپاي شەكست، توانى بۆچوارەم جار لەسەر يەك بىئىتە پالەوانى باسكەي كچانى كوردستان، ھەريەك لە كچانى يانەي سەنحارىب و كچانى سىروانى نوئى شارى سلىمانى پلەكانى دووم و سىبەمى خولەكەيان بەدەستەپئنا.

لە درۆئى يارىبەكانى خولى باسكەي نايابى يانەكانى كوردستاندا، لە شارى دەھۆك بە نامادە بوونى ژمارەيەك لە بەرپرسانى ھوكومى و ھزى و جەماوەرئىكى زۆرى وەرزشى، لە ھۆلى يانەي دەھۆك و لە يارى كۆتايى خولى باسكەي نايابى كوردستان ھەردوو تىبى كچانى يانەي سەنحارىبى دەھۆك و كچانى ئەكادى شارى ھەولئىز رووبەرپوى يەكترى بوونەو، لەم يارىبەشدا سەرەپاي ئەوئى يارىزانانى ھەردوو يانە توانيان ناستىكى بەرزى يارى باسكە پشەكەش بەكەن بە درۆئى ھەر چوار گىمى يارىبەكەدا

دەھۆك پەنا بۆ يارىزانى دىكەي بيانى دەبات

دواترىن يانەش كە يارى بۇ كروو ھەيە يانەي كازىمەي كوتىي بوو، لە ئىستانسىدا لە ژىر تاقى كروو ھەيەكانى جەمال عەلى راھىنەردان لەم بارەشەو لە لىدوانىكدا بۇ گۆفارى گولان سەعید ئەھمەد سەرۇكى يانەي دەھۆك گوتى: ئىمە ئەم دوو يارىزانەمان ھىتاو كە ھەردوو يارىزانى پشەگەرن، لە ئىستاندا لە ژىر تاقى كروو ھەدان بۆئەوئى راھىنەرى يانەكەمان كاپتن جەمال عەلى سەبىرى ناستىيان بەكات، ئەگەر راھىنەر ناستى ھەردوو يارىزانى بەدلى بىت گرىبەستىيان لە گەل واژوو دەكرىت، گوتىشى ھەردوو يارىزانەكە لە پشەگەرى زۆر يارىبان كروو، جارئش چاوپروانى وەلامى راھىنەرىن بۆئەوئى بەفەرمى بىنە يارىزانى دەھۆكى.

بەمەبەستى بەھىزكردنى رىزى پىكھاتەي يانەكە و بەدەستەپئانى ئەنجامىكى شايستە لە يارىبەكانى خولى بژاردەي يانەكانى عىراقىدا، دەستەي كارگىرى يانەي دەھۆك دوو يارىزانى پشەگەرى ھىتاو بۆ ئەوئى گرىبەست لە گەل ھەردوو كىياندا مۆبىكرىت لە ئىستانسىدا روژانە مەشق و راھىتەنەكانىيان لە گەل يانەي دەھۆك بەردەوامە، ھەريەك لە يارىزانان لاوئەند ئەھمەد يارىزانى كوردى ولاتى ھۆلەندە كە پشستر بۆجەندىن يانەي ئەو ولاتە يارى كروو و يارىزانىكى بە رەگەز ئەفرىقى بەناوى عەبەد جومەكە لە ولاتى زامبىيا ھاتوو پشەگەر، پشستر لە يانەكانى ولاتانى زامبىيا و بەلجىكا ورووسىا يارىكروو،

